

1. Obiekt

Budynek Sądów /dawny Pałac Schöna/

2. Czas powstania

ok. 1890-1900

3. Miejscowość

SOSNOWIEC

4. Adres

Sosnowiec, ul. 1 Maja 19

nr hipoteczny 1974

5. Przynależność administracyjna

województwo katowickie

gmina pow. miejski SOSNOWIEC

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Sosnowice

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo katowickie

powiat

8. Właściciel i jego adres

Sąd Wojewódzki w Katowicach

ul. Mikołowska

9. Użytkownik i jego adres

Sąd Rejonowy w Sosnowcu, ul. 1 Maja

19, Biuro Notarialne

10. Rejestr zabytków

1370/88

Nr nie ujęty

data

10.08.1988

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

W 1885r. rodzina Schönów, przemysłowców sosnowieckich, zakupiła od hrabiego Mortimer-Tschischky ihr. Eufemii Eulenburg działkę leżącą na terenie włości sieleckich. W latach następnych Schönowie budują pałac w stylu eklektycznym. Późniejsi właściciele Zakładów Przemysłu Włókienniczego C.G.Schön - Spółka Akcyjna sprzedają obiekt na Skarb Państwa w 1925 r. Odtąd budynek staje się siedzibą Sądu Powiatowego, po wyzwoleniu - rejonowego.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Obiekt usytuowany w centrum miasta, na południowy wschód od dworca głównego. Leży po wschodniej stronie rzeki Czarnej Przemszy. Konstrukcja murowana z cegły, narożniki ścian zewnętrznych kamienne, płasko boniowane, ściany przyziemia całkowicie kamienne. Stropy drewniane. Sklepienia ceglane. Dach o konstrukcji drewnianej pokryty dachówką ceramiczną. Plan przyziemia nieregularny, pomieszczenia parteru zgrupowane wokół dużego hallu z klatką schodową. W narożniku południowo-wschodnim dodatkowa klatka schodowa. Budynek dwupiętrowy z ryzalitem i wieżą w elewacji wschodniej, podpiwniczony. Bryła budynku nieregularna, z licznymi ryzalitami, wykuszami, balkonami, loggiami, tarasami, wieżyczkami. Dachy dwu- i czterospadowe oraz namiotowe wież.

Elewacja północnakompozycyjnie niejednolita, w części środkowej schody na taras, wejście do budynku w przeszklonym łuku tarasu łączącego dwa skrzydła elewacji. Duże, półkolistе okno na tej samej osi na 1p. Przyziemie kamienne, boniowane, wyżej elewacja tynkowana. Część zachodnia zamknięta szczytowo, o oknach prostokątnych, z balkonem i wykuszem z zamurowanymi oknami, przekrytym dachem trójspadowym. Część wschodnia z oknami ujętymi w pary i triady oraz pojedynczymi: półkolistym i okrągłym, Ryzalit zwieńczony profilowanym gzymsem, część cofnięta - dodatkowo fryzem arkadkowym. Elewacja wschodnia z przyziemiem boniowanym, wyżej tynkowana, na osi środkowej podjazd z podcieniem nad wejściem, w partii środkowej ryzalit przechodzący w wieżę z Neogotyckim krenelażem i dachem namiotowym. Okna zamknięte prostokątnie, półkoliście, odcinkowo, ujęte w pary, triady i pojedyncze.

Elewacja południowa również posiada nieregularny układ kompozycyjny; w partii środkowej duży taras nad przeszkloną loggią wychodzącą na taras ogrodowy.

14. Kubatura brak danych	15. Powierzchnia użytkowa brak danych	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne administracyjne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Wykonanie instalacji teleelektrycznej w 1979r. wyk. przez Wydział Wykonawstwa Robot Urzędu Telekomunikacyjnego w Sosnowcu		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Zły stan pokrycia dachowego, na elewacjach widoczne spękania i odpadnięcia tynków, zacieki na sklepieniach i ścianach, zniszczone balaski balkonów. Układ wnętrza zmieniony przez wtórny podział ścianami działowymi. Stan zachowania ścian nośnych i stropów zadowalający. Niezadowalający stan techniczny loggi południowej. Częściowy brak oszklenia i okratowania. Zanieczyszczone przeźroczyste sufitowe hallu.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Wymiana pokrycia dachowego, wymiana tynków, konserwacja wystroju elewacji i sklepień loggii i podcienia, usunięcie wtórnych ścianek działowych, uzupełnienie oszklenia, przywrócenie dawnego kształtu oknom.			

1. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Dokumentacja projektu instalacji teleelektrycznej -
Archiwum Wojewódzkie w Katowicach

Dokumentacja budowlana - dział inwestycji ,
Sąd Wojewódzki w Katowicach, ul. Mikołowska

22. Bibliografia

M. Kantor-Mirski-"Z przeszłości Zagłębia Dąbrowskiego
i okolic" 1931

Księga wieczysta posesji nr 1974

Struktura przestrzenna i architektura Sosnowca w

latach 1859- 1914r - dr J.Owczarek, 1983r

3. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

brak danych

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Marzena Worosz-Ułaszyn

Marek Ułaszyn

26. Sprawdził

1. Miejscowość Sosnowiec	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Budynek Sądów /Pałac Schöna/	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Opis/ rubryka nr 13/. Zdjęcia.
-----------------------------	---	--

Hall dwukondygnacyjny, na ścianach boazerie drewniane, rzeźbione, z przeźroczami kutymi w brązie, z obramieniami portalowymi drzwi. Schody na piętro drewniane, z drewnianą balustradą, bogato rzeźbioną. W narożniku hallu kominek marmurowy neobarokowy z 1903 r. Sufit hallu przeszklony podzielony na 5 kwater. Sklepienie antresoli wokół hallu żagielkowe. Balkon antresoli wsparty na konsoli o bogatej dekoracji rzeźbiarskiej, liczne sztukaterie na suficie i ścianach.

Sala secesyjna ze stropem belkowym i kasetonowym oraz żagielkowym we wnękach. Na ścianie północnej i zachodniej drewniana boazeria z urządzeniem meblarskim secesyjnym. Na ścianie wschodniej potrójne ślepe arkady. Ściana południowa z oknami wychodzącymi do loggii, z wnęką, oddzieloną od wnętrza drewnianymi arkadami.

W sali neorokokowej ściany artykułowane podwójnym rytmem półkolumn niosących profilowany gzyms. Nad gzymsem dekoracja rzeźbiarska z puttami. W narożach półkolista wnęka, płaszczyzny ścian między kolumnami podzielone na płaskie panneaux lub wypełnione lustrami/obecnie istnieją tylko ramy/. Na osi podłużnej sali drzwi, nad nimi mały balkon wsparty na dwóch rzeźbiarskich konsolach. Po przeciwnej stronie podest marmurowego kominka, nad nim płaska wnęka na lustro. Po obu stronach drzwi na ścianie wschodniej małe, konchoidalne lustro. W sali tej jak i na całym parterze zachowała się posadzka parkietowa.

Z pomieszczeń parteru na uwagę zasługuje również sala klasycystyczna oraz toalety wykładane kafelkami z ornamentem secesyjnym i z ozdobną posadzką ceramiczną.

Budynek zaopatrzony w instalacje: wod.-kan., elektryczną, telefoniczną, c.o.

Wkładkę założył: Marzena Worosz-Ułaszyn
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

